

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

KLÓVIXATKSI DIJ:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes számai ára 4 kr., kapható:
kiadóhivatalban, Gross G. Polácz és Friedmann F. urak üzletében.

Felolvasó szerkesztő

Dr. Vainá Gábor.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. o. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDETKESI DIJ:

2 hasábos garmond-sor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr
3 hasábos garmond-sor 8 kr Nagyobb és többször i hirdetésnél
kedvesmány. Minden egyes hirdetés után még külön 80 k
bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Az a jellemző „csak.”

Brassó, nov. 16.

(—i) Hozzá vagyunk szokva, hogy a Gazeta Transilvaniei nagyokat mond. Ebben utolérhetetlen.

Csak a multkoriban fenyegette meg az osztrák armadiát, hogy elvesziti az oláh nép rokonszenvét, ha az oláh katonatiszteket ezután is következetesen áthelyezgeti.

Azután azon jajdult fel, hogy Bánffy miniszterelnök a megyebizottsági tagokat tizedeli meg. Hogy hol? Valahol Komárom vármegyében. Mert hogy Brassóban nem, arra élő példa Muresián ur, aki még mindig vidám és eleven, s aki egész vigan obstruálja agyon három órás beszédeivel, s unos untalan való interpellációival a megyegyűléseket.

Anyira megy a Gazeta ebben a Cassandrai szerepében, hogy mikor pár nappal az oláh nép nagy halandóságán kesergett, szentül meg voltunk győződve, hogy ezért is az átkozott Bánffy kormányt teszi felelőssé.

De-legyünk méltányosak — most az egyszer csalódtunk. Ennyire nem mert menni még a Gazeta sem, sőt bevallotta, hogy bizony e nagy halandóság oka a nép erkölcstelensége és a pálinka.

Ezt szívesen concedáljuk a Gazetának. Mi is így vagyunk meggyőződve.

S bizony bizony, jobban tenné a Gazeta, ha a magyar gyűlölet igéi helyett mást prédikálna az ő hiveinek, s fantazmagoriák helyett egy kis józan-ságot iparkodnék oltani az ő bevallása szerint is az oláh népbe. Ezzel sokkal jobban óvná népe érdekeit és sokkal biztosabb utat jelölne ki számára a boldogulás felé.

Nos, de, amit a Gazeta, s vele együtt a fanatikus agitátorok szerepét játszó pópák s dászkalok megtenni elmulasztanak, azt megteszi az általuk annyiszor megátkozott magyar kormány.

Az belátta helyettök is régen, hogy egy nép igazi boldogulásának legigazabb eszköze a kor színvonalán álló népnevelés. S ha oláh testvéreink

között, az ő saját hanyagságuk s minden egyébbel való törődésük miatt éppen az iskolák ügye állott legrosszabbul, a kormány kötelességének ismerte el, hogy éppen ő közöttük kezdje meg az iskolák jobb karba hozatalát, az iskolák államosítását.

Mint a hogy az igazi édes anya cselekszik, hogy éppen a legdurczásabb, legmakacsabb gyermekének kedvez legjobban, ugy cselekedett a kormány is.

Magyar vidékeken bizony még sok a javítani való az iskola ügyön. De azok hadd várjanak. Elsők a nemzetiségek. Ne mondja a világ, hogy mostoha anyjuk nekik az állam.

S az oláhok? Csak azért is durczáskodnak.

— Kis fiam, kóczos vagy, szutykos vagy, gyere, hadd fésüljelek meg, gyere, hadd mosdassalak meg.

Nem kell. Én csak azért is kóczos, szutykos akarok maradni.

— Nos, gyere, te kis butácska, nézd a többi mind tanul, érd utól őket te is.

— Csak azért sem. Mikor én buta akarok maradni.

— Kapsz kenyeret, szépet, fehérret, mint a többi!

— Csak azért sem. Mikor én a puliszkát jobban szeretem.

Igy diskurálgat a durczás oláh gyerek az ő édes anyjával. Az az hogy nem is ő, de helyette azok, kik elbolondították a fejét, kik féltik az agitátorokodás jól jövedelmező mesterségét, a Gazeta meg a pópák, meg a dászkalok.

S ha az édes anya kifogy a türelemből, s rákiált a durczás gyerekre, hogy: Ebadta rossz fiu, fogod mindjárt azt az A B C-t s tanulsz szépen, hát akkor a Gazeta megint nagyot mond, s hirdet rémmesét zsandárokról, puskatusról, oláh anyai keblekről leszakított csemetékről, elrablott nemzeti-ségről, már amint fantáziáját többé kevésbé megereszti.

S a pópák és dászkalok félreveszik a harangot, s állítanak iskolát csak azért, hogy az átkos

m a g y a r á l l a m i i s k o l á k b a n e k e l l j e n a d n i a c s e m e t é k e t .

Legalább a Gazeta erről értesít bennünket, midőn ezen a czimen: „A jellemző csak” — vezércikkben zeng dicshimnust a feleacis cusdrióriai testvéreknek, kik csak a z é r t határozták el az iskolák szervezését.

Hogy az erőszakos magyarosítás mese, azt maga a Gazeta bizonyítja legfényesebben, mikor megjegyzi, hogy így megmenekedtek az oláhok az állami iskoláktól.

Persze, hogy megmenekedtek. Hiszen az állam csak ott avatkozik az iskolák dolgába, a hol a község vagy egyház szegénysége vagy hanyagsága miatt az iskolák meg nem felelnek a közoktatási törvényben előirt kívánalmaknak.

S ha a feleaciak meg a cusdrioriak iskolákat szerveznek, az csak bölcs és dicsérendő dolog.

De az, hogy csak azért emeltek iskolákat; hogy a Gazeta is teljes lélekkel örvend e „jellemező csak”-nak, az csakugyan nagyon jellemző, s a legkevésbé sem megnyugtató.

Ugyan mit várhatunk mi olyan iskoláktól melyeknek ez a genezise? melyeknek már szervezése is nyiltan s diadallal beismert tüntetés a magyar kormány, s a magyar állameszme ellen?

Milyen lehet ily iskolákban a szellem? Milyen az ige, melyet hirdetnek benne?

Megfelelünk.

Lesz az az iskola egy újabb fészke a magyarelleses izgatásnak, melegágya a hazaellenes eszméknek, hirdetője a magyar gyűlöletnek.

És ennek örül a Gazeta.

És ezt a példát állítja fel követendőül.

Bizony, bizony nagyon jellemző!

Belföld.

Brassó, nov. 16

Udvari gyászt rendelt el a király, Mária Antónia főherceggasszony elhunytá alkalmából, mely 16 napig fog tartani.

Az abruzzói herceg jelenleg Budapesten tartózkodik.

A képviselőháznak zajos ülései miatt újabb politikai affér támadt. Ezuttal Endrey Gyula és Nopcsa Elek báró képviselők között támadt controversio, a melynek fegyveres elintézése vált elkerülhetetlenné. A hétfőn vívott párbajnál Nopcsa lapos vágást kapott a hasára, míg Endrey jobbkezének a kisujja sérült meg jelentéktelenül.

Az 1848—49-es honvédegyletek hétfőn délelőtt tartották országos gyűlésüket a főváros új városházának nagytermében.

Szabadka város hivatalnokainak egy része elfogadta a polgári emlékérmét, másrésze azonban — mintegy huszan — kijelentette, hogy nekik császári jubileumi emlékérem nem kell.

A fővárosi rendőrség Lázár Vilmos szélhámos detektivet letartóztatta.

Pistory Alajos a régi Pest egyik érdekes alakja, a hajdani pesti rendőrségnek, a darabantoknak volt kapitánya Budapesten meghalt.

A halálra ítélt Róth János debreczeni 39-ik gyalogezredbeli közlegény ítéletét — a ki puskatussal le akarta ütni szakaszvezetőjét — a hadtestparancsnokság két évi szigorított fogságra változtatta.

Az Engel cég hamis borainak ügye mindinkább szenzációsabb lesz. A földmívelésügyi miniszter felhívta az illetékes borellenőrzői bizottság figyelmét az ügyre. A vizsgálatok a cég pécsi pinczéiben két napon át folynak.

A Budapestre érkező berliniek a fővárosi közvágóhidak és állatvásári intézményeket fogják megtekinteni.

A budapesti törvényszék Murányi Ármint és Stern Józsefet, a kik a fővárosi kerületi betegsegélyző pénztárt 1232 frt 25 kr. erejéig megkárosították, elítélték. Murányi 6 havi, Stern 15 havi börtönt kapott. Az elítéltek fellebbeztek.

Külföld

Brassó, nov. 16.

A reichsratban ma folytatták a kormányának vád alá helyezése fölötti vitát. Lehet, hogy ma már szavazásra kerül a sor.

Az osztrák kvótabizottság ma egybeült, mely alkalommal az osztrák kvótabizottság válaszáat telolvasták a magyar kvótabizottság enunziációjára és a bizottság ez alkalommal a parlamenthez intézendő jelentés szövegét is megállapította.

Tarnov és Czarna között két tehervonat összeütközött, mely alkalommal két kaulauz meghalt, kettő súlyosan és egy könyében megsérült.

Münster gróf párisi német nagykövet, — a mint diplomáciai körökben hirlük — ottani állását el fogja hagyni és helyébe Zaurma római nagykövet menne, kinek állását Münster gróf foglalná el.

Vilmos császár a Hohenzollern yachton hétfőn Kánaába érkezett.

A «Petite Republique» cz. lap valószínűnek tartja, hogy a semmitűszék el fogja rendelni Dreyfus visszahozatalát, hogy őt Lebrun Renault kapitánnyal szembesítsék.

Olaszország és Franciaország közötti tárgyalásokról szóló hírek a kereskedelem-politikai egyezmény kötése céljából teljesen alaptalanok.

Komarousszky orosz gróf, a békejavaslat egyik legbuzgóbb híve Oroszországban, egy havi folyóiratban elmondja, hogy a béke konferencia programjának sulypontja az, hogy a kölcsönös jóakaratot és bizalmat erősítsék s Európa figyelmét a világpolitikára irányítsák.

Washingtonból érkező jelentés szerint, Long tengerészeti miniszter kiadta a parancsot, hogy míg Spanyolország nem dönt a Filippi szigetek kérdésében, szüntessék be a hadihajók tatarozását és mozgósítsanak mintegy 4 hadihajót.

Párisban a nagy köd miatt az északi pályaudvar közelében vasuti szerencsétlenség történt. Husz ember megsebesült, köztük ketten súlyosan.

Egy rendkívüli török küldöttség Livadiából a czárnak sajátkezű levelét hozta meg a szultánnak.

Az obstrukció és a brassói magyarság.

Brassó, nov. 16.

Az alábbiakban közöljük azon feliratnak a szövegét, a melyet a «Brassói Magyarság Intéző Bizottsága» mult szombaton hozott határozatához képest b. Bánffy Dezső m. k. miniszterelnök ő méltóságához intézett.

Ezen felirat, a mely Dr. Vajna Gábor tollából került ki, a következő:

NAGYMÉLTÓSÁGU MAGYAR KIRÁLYI
MINISZTERELNÖK UR!
KEGYELMES URUNK!

A nemzet, melynek ezeréves alkotmánya a szabadság szent és örök elvére van alapítva, nagy többségében, s e pillanatban talán egészében is mély aggodalommal van eltelve ama változás felett, a mely a magyar országgyűlés képviselőházában a tanácskozások eddigi higgadt és méltóságteljes rendjének az utóbbi hetekben helyébe lépett; pedig e rend, e nyugodtság, — összehasonlításban az ő Felsege uralkodása alatt álló másik állam parlamentjének tanácskozási viszonyaival, — egymagában is kiváló mértékben járult hozzá a magyar állam politikai sulyának és nemzetközi tekintélyének emeléséhez, mert hiszen a külföld előtt éppen a nemzet politikai érettségét dokumentálta.

E változás felett a hazafiak aggodalma annál nagyobb, mivel — ha ez állapot tovább így tart, — nemcsak az előbb érintett irányban éri hazánkat egyhamar nem pótolható sulyos erkölcsi veszteség; — hanem a jelenlegi válságos időben, a midőn a legnagyobb szükség van arra, hogy a hazafiak lelkes összetartása és együttes buzgó munkálkodása sikeres törvényhozási megoldásra segítse az ország legéletbevágóbb érdekeinek kérdéseit: szomorú kilátásunk van arra is, hogy legféltettebb kincsünkön, a nagy elődök sok százados tusakodása és véres küzdelmeinek drága gyümölcsén — magán az alkotmányon, s annak örök alapjain a szabadságon csorba ejtessék.

De mindezekon kívül előtte állunk annak a mérhetlen közgazdasági kárnak is, mely abból támad, hogy a birodalmi tanácsban képviselt országokkal a közös érdekű

A „Brassói Lapok tárczája“

A csodaszer.

A „Brassói Lapok“ eredeti tárczája.

(Folytatás.)

Amig ezek csaknem bihetetlen valóság-gá váltak, az alatt szép Juliska puha párnáin rózsás álmok között szendergett. Eseménnyé vált álmában az, ami után hite szerint már úgy sem soká kell gyöngye szívének epednie. Menyasszony volt, a legboldogabb, kinek Isten oltárához vezető útját az ég angyalai hinték be festő rózsabimbókkal, hol a világ legszebb, legderékabb és legméltóbb legényének, Sugár Palinak mondta el őszintén szerető szívének legforróbb imáját és esküjét: «Holtomiglan és holtodiglan.»

De még a mennyei boldogsággal elárasztó álomnak is csak a rideg valóságra ébredés a vége, s ki hitte volna, hogy ugyanaz a nap, a mely felkelő biborsugaraival még a rózsás álmok közt szendergő szép szűz menyasszonyi fátylát aranyozta

be, — utolsó sugaraival már gyász leplétől bucsuzik el.

Mint a nyári hőségben kiszáradt szalmafedelen villámgyorsan végig fut a fellobbant láng, oly gyorsan terjedt a faluban a hír már kora reggel, hogy Sugár Pali hűtelen lett szép Juliskához, — s a vén anyókák mintegy tanubizonyosságot szolgáltatva jóstehetségüknek, erősítgeték is: «tudtam én, mondtam én előre, hogy sohasem veszi el a földhöz ragadt szegény Julist.

E hír ébresztette fel boldog álmából a boldogtalan leányzó is. A hír megvívóiban bár egyuttal vigasztalókra is talált, — de lehetett-e gyarló szavakkal halálosan megsebezett szívére gyógyító balsamot önteni? A menny trónusától örök tűzre taszított angyalok nem érezték oly lesujtónak örök boldogságuk elvesztését, mint a mily fájdalommal vérzett az ő megcsalt szíve.

Elzárkózva könyzárpor között várta meg, mig alkonyodni kezdett, s ekkor magához véve egyetlen értékes holmiját, egy diszes selyemkendőt, a falu alatt elballagott a vén Dorka-anyakó viskójához, kiről a vidéken el volt terjedve, hogy nemcsak a betegségeknek, hanem a szíveknek is gyógyítója. A

vén kuruzsló nem kevésbé volt meglepetve, midőn a falu ékességét ily dult arczczal és agyonsirt szemekkel látta maga előtt, de miután a hír már ő hozzá is elhatott, kezét megfogva csakhamar vigasztalni kezdte: ne sirj szép leányzó, a tenyeredből kiolvasom, hogy kedvesed ártatlan szívedet megcsalta, de tudod, hogy én a beteg szívek gyógyítója vagyok.

A letört rózsabimbó még mindig nem tudott szóhoz jutni, csak zokogott fájdalmasan s átadta selyemkendőjét a vén Dorkának, ki ekkép folytató: vigasztalódjál, szép leányzó, e csodaorvosság visszafordítja hűtelen kedvesed elfordult szívet, mert az ő szíve másé nem lehet. — E biztató szavakra a bánatos földi tündér megtört szívében egy fájdalom enyhítő titkos érzelm nyilalt át, egy pillanatnyi boldogító remény, hogy ő még egyszer birtokába juthat szíve egyetlen szerelmének, a ki nélkül e földön nem tud, nem akar élni.

Hazamenve csakhamar teljesen kiürítette a kapott üveg tartalmát, hogy a csodás hatás minél előbb jelentkezhessék, — azután bánatos fejét az álom karjaiba hajtá, hogy

viszonyokból eredő közgazdasági ügyek nem rendeztetvén, hazánk kereskedelme, ipara és mezőgazdasága is beláthatatlan válságokba jut.

És mély aggodalommal tölt el végül az a lehetőség is, a mi a jelenlegi helyzetből okszerűen következik, hogy t. i. az ország által elvállalt államháztartási kötelezettségek törvény alapján történő teljesítése megszűnvn, beáll az a törvényen kívüli állapot, a melynek mását alkotmányos életünkben nem találjuk; példáját pedig a jövő nemzedékekre hátrahagyni — igaz magyar hazafi törekvése nem lehet.

KEGYELMES URUNK!

A «Brassói Magyarság Intéző Bizottsága» az ország délkeleti határszélén, az őrszem köteleességérzetével szívében, s a nemzetiségi viszonyok által megszabott nehéz helyzeténél fogva is, épp oly igazán osztozik a nemzet többségének aggodalmaiban, mint akár a nagy Alföld gyermeke. Ezért a választó polgárok kívánságára és lelkes részvételével a mai napon megtartott közgyűlésen egyhangulag hozott és Nagyméltósággal távirati uton már nyomban közölt határozat értelmében, mély tisztelettel és bizalommal kérjük Nagyméltóságodat és a bölcs vezérlete alatt álló magyar királyi kormányt:

Méltóztassék minden törvényes eszköz felhasználásával intézkedni az iránt, hogy az országgyűlés képviselőháza tanácskozásainak eddigi nyugodt rendje visszatérjen; az a jövőre is biztosítsák, s hogy ennél fogva, legközelebb az előterjesztett nagyfentosságú törvényjavaslatok, a törvényalkotás alkotmányoszerűen meghatározott rendes módja szerint elintéztessenek.

Kik egyébiránt azon meggyőződésben, hogy fölíratunk indokai nem képezhetnek egyszerű pártkérdést, hanem a nemzet egyetemének nagy érdekeit általánosan illetik, — hódolattal teljes bizalommal maradunk Nagyméltóságodnak és a vezetése alatt álló kormánynak

Brassóban, 1898. évi november hó 12-én.
alázatos szolgálói:

A «Brassói Magyarság Intéző Bizottsága»
nevében az elnökség.

szabadulva a rideg valóság kínos fájalmától, ismét csak Sugár Pali boldog mennyasszonyának lássa magát.

Szemei bezáródtak... De nem a menyeyei boldogságot varázsló álom rózsát hintó ujjai zárták most be, hanem egy hideg, fagyos kéz, mely kiöli az életnek utolsó lehelletét is. Most teljesedett be csak valóban álma, mert angyalok jöttek érte, hogy elvezessék viruló rózsaberkeken át a boldogság örök otthonába, hol a szívek hurjai többé nem a gyötrő fájdalom hangjától, hanem a bájdalu csalogányok magasztos énekétől rezegnek.

És álmát többé nem zavarja meg a rideg valóságra ébredés.

Ott teküdt puha párnák közt az igéző alak, mint a gonosz kezek által letört lilium, mely himporát még szirmain hordja, színével, elbájol, illatával elkábit, de megvannak szakitva benne az idegszálak, melyek eme kiválóságait létrehozták, ápolák, s az életet közvetíték.

(Vége köv.)

HIREK.

Brassó, nov. 16.

— **Kinevezés.** Brassó vármegye főispánja S a n e k Gyulát — a hétfalusi járási főszolgabírói hivatalnál ideiglenes minőségben alkalmazott díjnokot — vármegyei irnokká nevezte ki.

— **Helyettesítés.** Brassó vármegye főispánja a Kostend Vilmos elhalálása folytán megüresedett felvidéki járási főszolgabírói állásra Fischer Frigyes vármegyei II. aljegyzőt-, a II. aljegyzői állásra pedig R o l l Gyula vármegyei III. aljegyzőt alkalmazta ideiglenes minőségben.

— **Nyolczvan éves életkor.** A mint értesülünk városunk tisztii főorvosa dr. Fabritius József ur, holnap — nov. 17-én — fogja megünnepelni születésének 80-ik évfordulóját. Azon kétségtelen érdemekre való tekintettel, a melyeket dr. Fabritius ur városunk szolgálatában az évek hosszú során át szerzett és a melyeket a koronás király is méltányolt, mi is készségesen üdvözljük a ritka családi ünnepen. De ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy úgy az érdemes orvos hajlott kora, mint a város közegészségügyi érdekei megérdemlik, hogy a város közönsége által a további terhes szolgálat alól megfelelő nyugdíj biztosítása mellett felmentessék, mert hiszen épen az ünneplő orvos érzi és tudja leginkább annak igazságát, hogy: senectus ipsa est morbus és hogy a város közegészségügyének egy fiatal ember minden erejét igénybe vevő feladatai teljesítésével őt többé méltányosan terhelni nem lehet.

— **Berendelés.** A vall. és közokt. m. kir. minister Stark János brassó-bolgárszegi áll. el. isk. igazgatót szolgálattételre a brassó megyei kir. tanfelügyelőséghez rendelte be; az így megüresedett állomás helyettesítésével pedig Munteán Oktávia okl. tanítónőt bizta meg.

— **Halálozás.** Asboth Janka hétfőn d. e. fél 10 órakor hosszas szenvedés után jobb létre szenderült. Temetése f. hó 16-án szerdán délután 3 órakor volt a Bolonyai róm. kath. sirkertben.

— **Elveszett.** Egy türkösi oláh asszony ma reggel elvesztette pénztárczáját, a melyben nagyobb pénzösszeg volt. A megtaláló abban az esetben ha a pénzösszeget a rendőrségre átadja, illő jutalomban részesül.

— **Eskü-létel.** Dr. Balázs Endre, az erd. róm. kath. status igazgató-tanácsának ujonnan megválasztott jegyzője, hétfőn délután tette le az esküt az igazgató tanács ülésén Kolozsvárt.

— **A sepsi-szent-györgyi m. kir. pénzügyigazgatóság F e k e t e Gyulát a kézvi-vásárhelyi m. kir. adóhivatalhoz adóhivatali gyakornokká nevezte ki.**

— **Az ellopott beszéd.** A szocialisták nem egyszer tréfálták meg Vilmos császárt, a ki nagyot nézett, mikor egy-egy titkos államirat napvilágot látott a szocialista lapokban. Most újból kellemetlen meglepetés érte. A bécsi Arbeiterzeitung egy nappal előbbi szóról szóra közölte azt a beszédet, melyet Vilmos császár Jeruzsálemben az ottani zsinagóga felavatásánál mondott.

— **Ápoló tanulók felvétele.** A magyar vörös-kereszt egyesület hivatásos betegápolónők kiképzésére céljából jövő január hó 1-én az Erzsébetkórházban új hat havi tanfolyamot nyit. Az üresedésben levő 12 helyre pályázhatnak minden kifogástalan erkölcsű nő 20—40 életév között, a ki e ne-

mes, de nehéz feladatra jobb meggyőződésből szánja reá magát és úgy testileg, mint szellemileg erre teljesen alkalmas. A folyamodványok vagy a vidéki választmányok és fíokegyetek útján, vagy közvetlenül az egyleti igazgatósághoz (IV. kecskeméti utca 5. szám) legkésőbb folyó évi december hó 15-éig a következő okmányokkal felszerelve terjesztendők be: a) keresztlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat, b) ha az illető kiskoru, vagy férjezett, beleegyezése a férjnek, szüleinek, vagy gyámnak, c) erkölcsi bizonyítvány, d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul beszélni, írni és olvasni tud és kellő felfogási képességgel bír, e) hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról, f) egészségi himlőoltási bizonyítvány. A közelebbi feltételek az igazgatóságnál tudhatók meg.

— **A regale albérléte.** Gyakran van eset arra, hogy egy vidéki város vagy község, mely a boritaladót és a husfogyasztás; adót az államtól magához váltotta, ezt az adószedési jogát albérlétebe adná. Mint értesülünk, a pénzügyminiszter legutóbb határozatilag kimondotta, hogy a városok és községek részéről a kincstártól megváltott boritaladót és husfogyasztási adót albérlétebe adni nem szabad. Ha azonban a városok és községek nem megváltási, hanem bérleti szerződést kötöttek a kincstárral, ez esetben albérléte adhatják az adókat, de csakis nyilvános árverés útján.

Táviratok.

A „Brassói Lapok“ eredeti táviratai.

Budapest, nov. 16. A képviselőházban Barabás Béla elmondta záróbeszédét, a melyben elfogadásra ajánlotta azon indítványát, hogy az indennitás helyett a városoknak a fogyasztási adó ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatra vonatkozó beadványát tüzzék napirendre.

BánffyDezső báró behatóan foglalkozik a beadványokkal. Figyelmezteti az ellenzéket, hogy bár a harcz az ő személye ellen folyik, de könnyen az alkotmány megintatására vezethet. (Erre órási láрма keletkezett. Szilágyi elnök alig tudta helyreállítani a rendet.)

Bánffy tovább beszélve kijelenti, hogy nem célzatosan szolt az alkotmány megintatásáról, de az ellenzék akciója veszélyes. Kéri Örley indítványának elfogadását, hogy az indennitás a legközelebbi hétköznap napirendjére tüzzessék.

A kiegyezésről most semmi újat sem mondhat.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bérmentetlen leveleket nem fogadunk el.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

B. M. A kívánt ügyben mi nem adhatunk felvilágosítást. Forduljon a kiadóhivatalhoz.

D. B. Beküldött cikke későn érkezett. Máskor tessék idejekorán elküldeni.

K. L. Verse nem közölhető.

F. Z. Az előbbi üzenet önnek is szól.

Kölesönkönyvtár megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Kapu- (Nagy) utca 59. szám alatt — Corportage üzlettel kapcsolatban — **KÖLCSÖNKÖNYVTÁR** rendeztem be és e célra a hazai és külföldi hírneves írók és költők legjelesebb műveit szerezttem meg.

Corportage üzletem folytán mindennemű könyvek, folyóiratok, szaklapok, stb. kaphatók, illetve megrendelhetők, mely rendelések pontosan és gyorsan — házhoz hordva — eszközöltetnek.

A kölesönkönyvtár előfizetési feltételei:
1 óra 50 kr. Kötetenként véve 5 kr. egy hétre.
Betét: Kis kötet: 1 frt. Nagy kötet 1 frt 50 kr.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel
BIEDERMANN BÉLA
Brassó, Kapu-utca 59.

Sz. 7188—1898.

Hirdetmény.

a házbérlőjévedelem vallomásokról betérjesztése és a házbérlő kivételése tárgyában az 1899., 1900. és 1901. évekre.

A magas m. kir. pénzügyminiszterium 85651/898. számú körrendelete folytán köztudomásra hozatik, hogy az adóösszeírás alkalmával összegyűjtött adóadatok alapján, ugymint a házbérlők vallomása alapján 1899. 1900. 1901. évekre a házbérlő kivételése még ezen év folyamán lesz fogantatandó.

A házbérlők által kiállítandó házadó vallomások az általuk 1898. évben elévett házbérlőkről a városi adóhivatalnál f. évi november hó 30-ig benyújtandók; mivel ellenesetben azok a házbérlők költségein hivatból elkészítetnek foguak.

A házadó vallomások a városi adóhivataltól ingyen kaphatók és az egyes házbérlői vallomási rovatok pontosan és lelkiismeretesen kitöltendők.

A háztulajdonosok a városi adóhivatalnál mindazon adatokat közölni kötelesek, melyek az adókivételére szükségeltetnek. A háztulajdonos vagy a háznak állandó hasznélvezője a házbérlő bevallását meghatalmazott által is eszközölheti; házbérlő elutkolása esetén azonban adó megrövidítés miatti felelősség a háztulajdonost terheli. Ha több a tulajdonos a házbérlői vallomást valamennyinek vagy az általuk a végre különösen felhatalmazottnak kell aláírni és a vallomás helyességeért valamennyi felelős.

A házak nyers jövedelme képezi együtt véve mindaz, a mit a tulajdonos a bérlőnek a ház használatára fejében a bérlőtől huz. A bérlő jövedelme alatt tehát nemcsak az e czimen tényleg kikötött pénzbeli szolgáltatás, hanem mindaz értendő, mit a bérlő a bérlési használatára fejében ellenértékképp fizet; ilyenek az állami és községi adók, tüzkárbiztosíték, közmunka és házjavítások vagy állandó átalakítások költsége, továbbá mindazon összegek, melyeket a bérlő a bérlőnek vízvezeték, éjjeli világítás, szemét kihordás és más ilyen mű költiségek czimén fizet s végre minden egyéb természetbeli szolgáltatások. Ennél fogva a háztulajdonos vagy annak meghatalmazottja a lakbérket minden épületnél, lakosztálynál vagy egyes lakrészeknél általában minden levonás nélkül úgy köteles bevallani, a mit azok megköthettek, illetőleg a ki nem bérletteknek megköthetők volna.

A butorral bérlő épületek vagy lakások olyformán bevallandók a házadó kivételést, mintha azok butor nélkül lettek volna berbe adva, azonban az összes házbérlő azon összege, mely a butorzatra esik, a háztulajdonos által a vallomási ívben számszerint szintén kimutatandó; — ez áll akkor is, ha egy lakás kérttel kiadott volna bérlőre, mely esetben a kertre eső bérösszeg szintén bevallandó lesz.

Ha azonban valamely lakrész vagy ház 1898. év folyamán alatt üresen állott, a vallomási ívben azon bérösszeg beírandó, melyet az üresen állott ház, illetőleg lakrész után huzott volna, ha az üresen nem állott, hanem berbe adatott volna, mivel lakrészedések külön írásbeli bejelentendők.

Ép úgy az épületek terhelő adósságok a házadóvallomásba nem bejegyzendők, mivel ezen eszrevezetek a házadó kivételésénél figyelembe nem vételek azon okból, hogy a terhekről szóló vallomások azoknak az általános pótdó kivételésénél figyelembe vétele végett külön ezen a célra szánt vallomási ívvel mindenkor minden év január hó folyamán a városi adóhivatalnál benyújtandók.

Azon házbérlők házadónak vagy házfelügyelő, a ki a neki kiadott házbérlői vallomást be nem adja, vagy a hiányos alakban beadott vallomás hivatalosan megjelölt hiányait az adókivétel közegek által kitűzött legalább nyolcz napi záros határidő alatt nem pótolja, a hiányok kipótlása végett elrendelt helyszíni szemle költségeit viselni tartozik és 1 frttól 50 frtig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

Tényleges viszonyok és adatok iránt, melyekből bárkinek házbérlőjévedelme megítélhető, köteles mindenki tudomása szerint felvilágosítást adni, ha erre a pénzügyi közegek által felszólítatik.

A lakbérlet magán a bérlői vallomási ívben bizonyítja a vallomás helyességét, nevelőknek a háztulajdonos köteleesség szerű felhívása folytán az illető rovatba bejegyzése által.

A házbérlők, ki a bérlői vallomási ívet annak kitöltése előtt, azaz mielőtt abba a bérösszeget bejegyezte volna, a lakbérlettel

Lakbérlettel: Moór Gyula és Trattner H. Nyomtatott a Brassói Lapok nyomdájában. Nyomdatulajdonosok: Trattner H. és társa.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școala BCU Cluj

aláírhatja, annyszor büntetetik 100 frttal, a házbérlőnél követte el ezen mulasztást.

A befizetett bírság egészben a feljelentőnek adatik.

Ha a házbérlők és lakbérlet közötti egyetértésből szándékosan követte el a kijátszása s ez által az államkincstár megkárosodása, mindkét fél a megrövidítésnek kitett összeg háromszoros megfizetésével büntetendő; a büntetés alól azonban fölmentetik a bérlő, ha a törvény megszegését 15 nap alatt 6 maga jelenti fel a kir. pénzügyi hatóságnak.

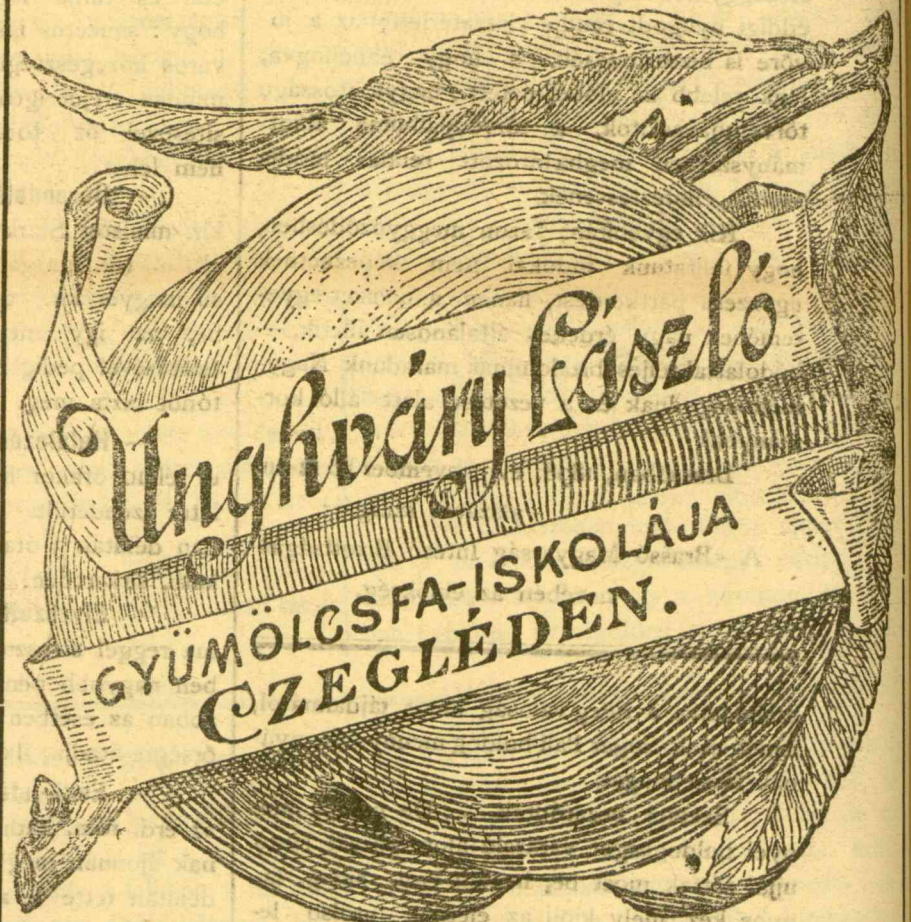
Az a házbérlők, a ki lakásüresedés megszűnését, a házadó nemének megváltoztatását (t. i. azt a körülményt, hogy az eddig házadó alá tartozó ház vagy lakrész kibérlés folytán házbérlő alá jön, vagy megfordítva) vagy az ideiglenes adómentesség megszűnését és ennek következtében az adókötelezettség megkezdését megállapító körülményeket a házadó kivételére hivatott városi adóhivatalnál a változás beálltát követő 14 nap alatt be nem jelenti, jövedéki kihágást követ el, melynek bírsága a 1883. évi XLIV. t. cz. 100. §-a értelmében 1—8 annyi mint azon összeg, melylyel a kincstár megkárosított. Ha pedig ezen összeg nem tudatik, a bírság 1—500 forint.

Végül kijelentetik, hogy ha a bevallási űrlapoknak az érdekelt felek könnyebbségére elrendelt kézbesítése bármely ok vagy akadály miatt elmaradna is, ez az illető háztulajdonost a bevallás benyújtásának kötelezettsége alól tel nem menti, ez esetben a szükséges űrlapok a városi adóhivatalnál szerzendők be. A házadó a városi adóhivatal által vettetik ki.

Brassó, 1898. november hó 12-én.

A városi adóhivatal.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czég 16 év óta áll fenn s most már az országon kívül is eljedd a híre, amennyiben ma már so nemes és vadonc csemetét szállit Horváth-, Szilávonország, Bosznia, Cseh-, Morva ország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbi, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 700,000 drb vadonc állománya 1 millió. A czég évenként 4500—5000 rendelőnek küld szállitmanyokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a

homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért, mert mint tudva van a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos kövecses talajban nemkülönb a lapos és magas (hegy s) fekvése t mindig biztosabban ered meg és fejlődik mint az, mely, agyagos iszapterakodásu vagy tulságosan kőverített talajban, állitattatik elő. A gyümölcsfajok boldogult B. eczki-Máthé mezőkövacs-házi hírneves telepről valók. Ugy a m gasdereku valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszi barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dio és eperből Az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökérü, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4—5 éves igen erős koronás sorfák drbja 45—50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás, tárgyat képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaurítés folytán 1—2—3—4 éves seletzett minőségű csemeték is kaphatók: erősség szerint 2—5—7—10 15 krtól melyek gazdag gyökérzetükül fogva főként nagyban telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosok. Fenti minőségű csemeték vadoncaizai is bármily számban s erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökérzetü vadonczok 61000 azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjedt. Nagyobb vételnél 5—10—15 % engedmény, — Levél czim

Ungvári László gyümölcsfa-iskolája Czepléden.

Tessék megjegyeznet kerni!